

Jongeren over LOB

De versnellers in gesprek met studenten op hun school

LOB op school integraal aanpakken

- Studenten zien zelf nog geen lijn in het aanbod van LOB. Veel losse opdrachten, niet zinvol, gemakkelijk, weinig effectief. Zij zien geen verband en het doel van het maken van opdrachten voor LOB is onduidelijk.
- Studenten hebben nu nog niet echt het idee dat LOB integraal in de opleiding zichtbaar is. LOB wordt nog te vaak alleen geassocieerd met de keuze voor een vervolgstudie, er is nog weinig idee dat het over veel meer gaat (persoonlijke ontwikkeling).
- Dubbelingen voorkomen op de vraag “wie ben ik?”. Het nut van de opdrachten onderbouwen, waarom doen we dit? Timing, opbouw in de opdrachten.
- Allen geen LOB-portfolio op het vo gehad, terwijl dit gevraagd kan worden in ho of bij een sollicitatie. Laat de student zelf bepalen in welke vorm het LOB-portfolio wordt opgesteld (papier/ digitaal)
- LOB wordt vaak als “losse opdrachten” gegeven en mag thuis worden afgemaakt. Dit geeft geen voldoening. Het samenwerken aan LOB met je medestudenten wordt als meerwaarde ervaren. Ook dat de opdrachten op/rondom school of extern met je groep worden gedaan. Geef ook duidelijkheid: wanneer is het goed genoeg..., wat wordt er van mij verwacht? Ook de professionaliteit en betrokkenheid van de begeleiding is van groot belang. Als het voelt als “dit moet óók nog”, of een docent die “nog wat uurtje over heeft/bijna met pensioen gaat/o.i.d. is dit killing.
- Aanbod van LOB is op dit moment nog als vak. Meer aandacht voor integraal aanbieden en hiermee duidelijk het doel van lob opdrachten en activiteiten aangeven.
- Integrale aanpak LOB op onze school
 - is sterk afhankelijk van de docent, de een besteed er wel aandacht aan, de ander niet
 - je focus ligt meer op de vakinhoudelijke lessen, telt meer mee voor de beoordeling dan LOB
- LOB wordt als apart vak gegeven op de meeste opleidingen
- Eén opleiding gaf een prachtig voorbeeld: Integratie van loopbaanontwikkeling met burgerschap, internationalisering, leren buiten school, Nederlands, cultuur en drama, beroepsvaardigheden. Werken volgens een boek van Paulo Coukho over zelfontwikkeling
- De kwaliteit van LOB is afhankelijk van docent
- LOB-lessen alleen gehad in het eerste jaar, een uur per week op het rooster. Deze lessen liepen niet altijd soepel, opdrachten waren niet zo interessant en er werd vooral veel gereflecteerd op jezelf. Deze reflectie ging over loopbaanvragen, maar werd soms ook te persoonlijk of meer gericht op burgerschapsthema's.
 - er is wel sprake van gesprek tijdens het LOB-uur, maar het gaat niet/ te weinig over mijn stage en toekomstig beroep
 - er wordt te weinig informatie gegeven die helpend is in mijn loopbaanontwikkeling
 - ik heb een jobcoach ingeschakeld, om me te helpen bij keuze maken voor een vervolgstudie. De jobcoach helpt me daar goed bij.

- LOB staat wel op mijn rooster, maar er wordt niet veel mee gedaan.
- Bij mij in de opleiding moeten wij rondom onze lb-ontwikkeling bijhouden hoe we tegen ons beroep aankijken. Daar is in de opleiding veel aandacht voor!
- LOB was op de middelbare heel leuk. Nu niet meer, het heeft geen structuur en heldere lijn meer. En er is onduidelijkheid over wat bij burgerschap en bij LOB hoort.
- Integrale LOB houdt volgens de studenten in:
 - Persoonlijke gesprekken en daarin de vraag: wat is je doel en wat vind je leuk
 - Leren om sociaal sterker te worden
 - Leren door te doen en daarop reflecteren
 - Persoonlijke ontwikkeling, waar ben je goed en waar minder goed in. Hier wordt niet altijd een vervolg aan gegeven, dus wat doe je ermee: tip: doorgaande lijn in opleiding
 - Extra aandacht voor taal, ook van belang voor vervolgonderwijs.
 - Docenten en klasgenoten zijn helpend bij ontwikkeling. Aandacht voor samenwerkingsvormen.
- Maatwerk: veel individuele gesprekken met begeleider en kijken waar je leerbehoefte is en daar iets op uitzetten.
- Opdrachten nu soms te simpel, mag diepgaander en concreter. Nut en doel steeds blijven bespreken. Tijdlijn voor het hele jaar, per opleiding aanpassen.

Versterken van voorlichting over vervolgonderwijs en arbeidsmarkt

- Er is nog teveel focus op stage en voorbereiding hierop d.m.v. schrijven sollicitatiebrieven. Ook maatschappelijke onderwerpen betrekken. Focus op hoe het werkt in het bedrijfsleven, sectoren, gastsprekers uitnodigen. Meer ervaren.
- Er wordt te weinig gekeken naar het uiteindelijke beroep. Student geeft aan dat het belangrijk is om te werken vanuit de competenties die nodig zijn voor het beroep. Vervolgens kijken naar eigen kwaliteiten en competenties en hierop ontwikkelen.
- Studenten hebben meer behoefte aan begeleiding richting arbeidsmarkt. Hoe pak je dit aan? Waar zijn de beroepen te vinden?
- Meer ervaren. Meer aandacht besteden aan feitelijke informatie tijdens studie zoals numerus fixus, inschrijfdatum, inschrijflink. Op een laagdrempelige manier informeren door studenten.
- Arbeidsmarkt is nu niet zo relevant, is overal werk in te vinden.
- Wil toch vooral leren wat ik leuk vind, waar ik door gemotiveerd raak.
- We kunnen een keuzedeel over vervolgonderwijs kiezen
- Ik mis informatie over vervolgonderwijs, zit nu al bijna voor mijn examen. Ik heb hier wel behoefte aan
- Tip van een student: dat je de mogelijkheid krijgt om tussendoor stage te lopen in een andere doelgroep/opleiding als je twijfelt
- In het keuzedeel voorbereiding hbo: we lopen mee met een hbo-student en krijgen zo een indruk van het hbo/ de vervolgstudie die je wilt gaan doen, verder zijn er weinig andere voorlichtingsactiviteiten
- De docenten hebben het nooit over vervolg na mijn studie.

Alumni inzetten bij voorlichting en LOB

- Gastsprekers en netwerkborrels met alumni wordt vanuit de pilots als zeer nuttig ervaren.
- Het is fijn dat de decanen beschikken over een bestand met oud-studenten die een bepaalde studie hebben gekozen. De studenten zouden wel meer met Alumni in gesprek willen.
- Gastsprekers uitnodigen is zinvol. Motivatie wordt opgeroepen door hun verhalen, geven de aanpak om een keuze maken en voorbereiden op werk of vervolgopleiding mee, inspireert.
- Tip: Gebruik gastlessen uit het werkveld of alumni. Daardoor krijg je het werkveld vanuit verschillende kanten belicht en een breed scala aan mogelijkheden.
- Het is altijd leuk om oud-studenten te horen. Wordt nog veel te weinig ingezet.
- Alumni inzetten kan ook digitaal met filmpjes zoals <https://www.zeeuwseambities.nl/vlogs/Jammer> dat er nog weinig hbo-vlogs zijn.
- Het inzetten van alumni gebeurt veel te weinig
- We horen graag van ex-studenten die nu een HBO volgen wat hun tips zijn.
- Alle studenten van de studentenraad geven aan dat ze erg weinig oud studenten spreken. Dat vinden ze wel een gemis. Worden wel alumni bijeenkomsten georganiseerd maar daar worden niet de zittende studenten uitgenodigd. Leuke optie om in het vervolg wel de zittende studenten uit te nodigen voor deze alumni bijeenkomsten
- Voor voorlichting zou het leuk zijn als elke opleiding ambassadeurs aanwijst die beschikbaar zijn voor toekomstige studenten. Zij kunnen worden gekoppeld aan toekomstige studenten als daarom gevraagd wordt. Hier ook pr voor maken op de website
- Ik heb hier geen ervaring mee, maar kan me voorstellen dat het wel van toegevoegde waarde kan zijn voor mijn eigen lb-ontwikkeling
- Er is een online platform over Alumni: zij maken soms een nieuwsbrief en je kunt zien welke Alumni-studenten er zijn.
- Bij sommige opleidingen worden Alumni wel ingezet, het verschilt heel erg per opleiding
- LOB'ers geven voorlichting en beantwoorden vragen in coachklas vmbo, beter om ervaringen van leeftijdsgenoten te horen.

Versterken van voorlichting over vervolgonderwijs en arbeidsmarkt

- Tip: gebruik de stage ervaringen van je klasgenoten en faciliteer dat in bijv. terugkom dagen op school.
- In leerjaar 1 niv 2 en leerjaar 2 niv 4 wordt veel tijd besteed aan het zoeken van een stage. Studenten hebben halverwege lj 1 nog niet echt een idee voor welk beroep ze worden opgeleid. Stage draagt bij aan vorming beroepsbeeld, maar is zeker nog niet volledig.
- Ook meenemen beroepen en mogelijkheden buiten het aansluitende beroep of vervolgopleiding meenemen. Ook leren door andere praktijkervaringen dan stage bv vrijwilligerswerk, bijbaan, hobby etc.

Overig

- Er is nog veel onvrede over de invulling van LOB. Meer aandacht voor persoonlijke / ontwikkelgesprekken met aandacht voor de beroepspraktijk.
- Over het algemeen is LOB nog steeds iets wat studenten zien als een moment van kiezen. Er is behoefte aan persoonlijke gesprekken, maar er mag meer informatie over beroepscontext, arbeidsmarkt en vervolgstudies in alle jaren van de opleiding. Niet alleen ter voorbereiding van stage, of pas in het examenjaar.
- De vier onderwerpen gaan pas leven voor studenten als docenten het uitdragen. Zolang in de organisatie nog gedacht wordt dat één persoon over LOB gaat en dat men niet beseft dat iedereen bijdraagt, zal er voor studenten ook niet veel veranderen. Daar ligt nog een belangrijke taak.
- Timing van LOB onderdelen/ onderwerpen, aansluiten op belevingswereld en focus op dat moment
- Nut en doel uitleggen van opdrachten
- Periodiek feedbackmoment; voldoet het programma nog steeds? Of bijsturen? Zo ja, hoe?
- Theorie transfer richting praktijk; kleiner en praktischer maken
- Train-de-trainer voor collega's
- Tip: koppel studenten als "buddy's" aan elkaar om opdrachten te doen of op onderzoek uit te gaan. Zo kun je elkaar motiveren en aanvullen
- Tip: maak duidelijk dat niks "goed/fout/voldoende/onvoldoende" is, zoals bij bv Nederlands.
- LOB wordt zeer verschillend uitgevoerd binnen opleidingen
- LOB is soms een gesprekje alleen of met de groep
- LOB is afhankelijk van de docent die LOB geeft
- Studenten hebben veel behoefte aan informatie over vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt en missen alumni
- Ik zou graag willen ontdekken wat ik nog meer kan
- Ik zou graag iets willen leren wat niet bij mijn opleiding hoort.
- Soms wordt het LOB uur niet voldoende gebruikt.
- Het is verschillend per docent wat de kwaliteit van LOB is. Het moet een persoon zijn die echt persoonlijke interesse heeft in de student.
- Niet te vaak reflecteren. Niet te vaak over je kwaliteiten praten. Als de student het alleen kan - laat dan los.
- Starr was zinvol. Vooral één op één gesprekken zijn prettig. Om persoonlijke vragen te beantwoorden is het goed als je je eigen LOB'er kunt kiezen.
- Profiel LOB'er: iemand die kan zien wanneer je minder goed in je vel zit. Gevoel voor pedagogiek is het belangrijkste voor een LOB'er.
- Loopbaanadviseurs/decanen prominentere rol geven in de organisatie
- Docenten en coaches moeten LOB meer waarde geven . Er zijn docenten die LOB niet zo belangrijk vinden...